

Uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń (dalej: projekt)

Uwagi szczegółowe

1. Art. 3 ust. 1 projektu w kontekście dalszych zapisów projektu

Konfederacja Lewiatan wskazuje, że ww. przepis jest zrozumiały w sytuacji, gdy spełnione są łącznie warunki przewidziane w pkt 1 i 2. W kontekście tego artykułu wątpliwości budzą określenia, użyte w art. 4 pkt 2, 4 i 8. Jeżeli nie są bowiem spełnione warunki art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2, nasuwa się pytanie czy agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające powinien być wpisany do tego samego rejestru pośredników ubezpieczeniowych co agent, którym z racji definicji zawartej w art. 4 pkt 8 nie jest, za to w rozumieniu projektu ustawy jest agentem ubezpieczeniowym (art. 4 pkt 2 projektu).

Podobne uwagi odnoszą się również do rozdziału 5 projektu ustawy. Sam tytuł rozdziału 5 wskazuje na błędne określenie nazwy „pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające”, gdzie wcześniej w art. 4 pkt 8 wyraźnie zaznaczono, że agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie jest pośrednikiem ubezpieczeniowym w rozumieniu projektu ustawy. Dodatkowo art. 54 ust. 2 wskazuje rejestr pośredników ubezpieczeniowych, który składa się wyłącznie z agentów ubezpieczeniowych i brokerów ubezpieczeniowych. W dalszej części projektu ustawa nie opisuje, gdzie agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, nie spełniający wymogów art. 3 ust. 1 będzie rejestrowany i jakie są wobec niego wymagania związane z rejestracją (dokumenty, szkolenia).

2. Art. 3 ust. 3 pkt 4 projektu

Zgodnie ze wskazanym przepisem „w przypadku wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające (...) zakład ubezpieczeń przed zawarciem umowy ubezpieczenia, zapewnia: (...) 4) rejestrację tego pośrednika w rejestrze pośredników ubezpieczeniowych”.

Konfederacja Lewiatan postuluje **zmianę wyrażenia „rejestrację tego pośrednika” na wyrażenie „rejestrację tego agenta”**, bowiem zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 8 projektu „pośrednikiem ubezpieczeniowym nie jest agent oferujący ubezpieczenie uzupełniające”. Jednocześnie w definicji „agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające”, zawartej w art. 4 pkt 1 projektu nie przewidziano możliwości zamiennego używania słowa „agent” lub „pośrednik” w odniesieniu do przedsiębiorców oferujących ubezpieczenia uzupełniające”.

3. Art. 4 pkt. 2 projektu

Wskazujemy, iż omawiany przepis zawiera błąd logiczny *idem per idem*. Definicja zawarta w pkt 2 stanowi bowiem, że **agentem ubezpieczeniowym jest agent ubezpieczeniowy** oraz agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające.

Mając na względzie powyższe **postulujemy zmianę definicji poprzez zdefiniowanie agenta ubezpieczeniowego w sposób przewidziany w art. 19 projektu („agent ubezpieczeniowy to przedsiębiorca wykonujący działalność (...)”)**. Dodatkowo, w celu uniknięcia wątpliwości



interpretacyjnych proponujemy modyfikację definicji tak, aby nie obejmowała ona agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.

4. Art. 4 pkt 8 projektu

Wskazujemy, iż skoro zgodnie z definicją agenta ubezpieczeniowego, zawartą w art. 4 pkt 2 projektu, jest nim również agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, to zapis wykluczających go z grona pośredników ubezpieczeniowych jest niespójny z definicją agenta ubezpieczeniowego.

5. Art. 4 pkt 12 projektu

Zgodnie z projektowanym przepisem wynagrodzenie zostało zdefiniowane jako *provizja, honorarium, opłata lub inna płatność, w tym korzyść ekonomiczna jakiegokolwiek rodzaju lub inna korzyść lub zachęta finansowa lub niefinansowa, oferowane lub przekazywane w związku z działalnością w zakresie dystrybucji ubezpieczeń*. Konfederacja Lewiatan zwraca uwagę, iż w dalszej części dokumentu sformułowanie inna korzyść lub zachęta finansowa lub niefinansowana nie występuje w powiązaniu z wynagrodzeniem któregoś z podmiotów związanych z dystrybucją ubezpieczeń. Dodatkowo wątpliwości budzi, co należy rozumieć pod pojęciem opłaty, innych płatności, korzyści ekonomicznych.

W opinii Konfederacji zasadne wydaje się **przeprowadzenie ponownej oceny definicji – czy powoływanie się na zachęty finansowe i niefinansowe w kontekście wcześniejszych zapisów nie jest nadmiarowe.**

6. Art. 4 projektu – dodatkowe postulaty

Wydaje się, że ustawa, po jej wejściu w życie w przedstawionym brzmieniu, nadal nie będzie regulowała czynności dystrybucyjnych związanych z umowami gwarancji ubezpieczeniowych. W związku z tym **postulujemy rozszerzenie słowniczka umieszczonego w art. 4 o definicję umowy ubezpieczenia**, w której należałoby wskazać, że umowy gwarancji ubezpieczeniowych są również traktowane jak te umowy.

7. Art. 5 ust. 1 projektu

W opinii Konfederacji Lewiatan należy **uspójnić definicję dystrybucji ubezpieczeń** z definicją wskazaną w Wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącą dystrybucji ubezpieczeń.

8. Art. 5 ust. 1 pkt 2 projektu

Zgodnie z projektowanym przepisem, dystrybucja ubezpieczeń polega m.in. na „*udzielaniu informacji dotyczących jednej lub większej liczby umów ubezpieczenia na podstawie kryteriów wybranych przez klienta za pośrednictwem Internetu oraz opracowanie rankingu produktów ubezpieczeniowych obejmującego porównanie cen i produktów, lub udzielanie zniżki od ceny umowy ubezpieczenia w przypadku, gdy klient jest w stanie pośrednio lub bezpośrednio zawrzeć umowę ubezpieczenia za pośrednictwem Internetu*”. W naszej opinii **wymaga doprecyzowania co oznacza w tym przypadku sformułowanie „pośrednio”**. Czy chodzi np. o przesłanie oferty pocztą elektroniczną?

9. Art. 6 ust. 1 projektu

Zwracamy uwagę, że omawiany przepis określa kto może wykonywać czynności agencyjne, w samym projekcie ustawy **brak jest natomiast wyraźnej definicji czynności agencyjnych**. Wskazać należy, iż art.



5 ust. 1 projektu określa jedynie na czym polega dystrybucja ubezpieczeń. Tym samym **zasadne wydaje się doprecyzowanie definicję czynności agencyjnych**, w celu jednoznacznego wskazania, czy wykonywanie jedynie czynności w zakresie administrowania/wykonywania umów ubezpieczenia stanowi już "czynności agencyjne".

Ponadto, w odniesieniu do ww. przepisu, pragniemy zwrócić uwagę na bardzo szeroki zakres podmiotowy wykonywania działalności agencyjnej. Dotyczy on bowiem nie tylko agentów ubezpieczeniowych oraz osób wykonujących czynności agencyjne, prowadzące do zawarcia umowy ubezpieczenia, ale również wszystkich członków zarządu zakładu ubezpieczeń oraz jego prokurentów, jak też pracowników zakładu ubezpieczeń. Naszym zdaniem **zakres osób uznawanych na gruncie ustawy za osoby wykonujące działalność agencyjną powinien być ograniczony i powinien odnosić się wyłącznie do osób bezpośrednio zaangażowanych w zawieranie i obsługę umów ubezpieczenia**. Brak jest bowiem uzasadnienia do obejmowania obowiązkiem egzaminacyjnym i szkoleniowym osób, które w toku wykonywania swoich obowiązków zawodowych nie biorą udziału w czynnościach agencyjnych. Zwrócić należy uwagę, że realizacja obowiązków egzaminacyjnych i szkoleniowych wobec wszystkich pracowników zakładu ubezpieczeń i członków jego zarządu może przysparzać nieproporcjonalne obciążenia do celu regulacji, jakim jest ochrona interesu klientów zakładów ubezpieczeń.

10. Art. 7 ust. 1 w zw. z art. 18 ust. 3 projektu

Zwracamy uwagę, iż wobec zaproponowanej treści art. 7, który stanowi, iż dystrybutor ubezpieczeń postępuje zgodnie z interesem swoich klientów, praktycznie w każdej sytuacji związanej z wykonywaniem działalności agencyjnej zachodzić będzie konflikt interesów, o którym mowa w art. 18 ust. 3. Istotą działalności agencyjnej jest bowiem doprowadzanie do zawarcia i zawierania umów ubezpieczenia w imieniu i na rzecz zakładu ubezpieczeń. Naturalną konsekwencją tego jest uznanie, że agent ubezpieczeniowy reprezentuje interes zakładu ubezpieczeń. Jednoczesne narzucenie obowiązku reprezentowania interesów klienta powoduje konflikt z zobowiązaniami agenta ubezpieczeniowego wobec zakładu, który agent reprezentuje.

Mając na względzie powyższe, proponujemy zmianę brzmienia art. 7 ust. 1 na następujące:

Art. 7. 1. Dystrybutor ubezpieczeń wykonując dystrybucję ubezpieczeń postępuje uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z wymogami i potrzebami klienta w zakresie ochrony ubezpieczeniowej.

11. Art. 7 ust. 2 projektu

W opinii Konfederacji Lewiatan w powyższej regulacji zabrakło doprecyzowania, jakie znajduje się w dyrektywie (art. 17 ust 3 dyrektywy), zgodnie z którym „wynagrodzenie oparte na wynikach sprzedaży nie może być zachętą do proponowania klientowi określonej umowy ubezpieczenia w sytuacji gdy dystrybutor ubezpieczeń mógłby zaoferować inny produkt ubezpieczeniowy, który lepiej odpowiadałby potrzebom klienta”. Ponadto, sformułowanie in fine „wynagrodzenie oparte na wynikach sprzedaży nie może być zachętą do proponowania klientowi określonej umowy ubezpieczenia” jest sprzeczne z treścią art. 758¹ §2 k.c. – „Prowizją jest wynagrodzenie, którego wysokość zależy od liczby lub wartości zawartych umów”. Jednocześnie takie ograniczenie może uniemożliwiać stosowanie jakichkolwiek systemów motywacyjnych dla agentów opartych na osiągnięciu wyników sprzedażowych. Zapisy w obecnym brzmieniu są bardzo trudne do interpretacji i mogą mieć negatywny wpływ m.in. na:

- ścieżkę kariery agenta, bonusy i konkursy oparte na liczbie i składce z konkretnych polis,
- sposób wynagradzania przez agentów i multiagentów (banki).

12. Art. 7 ust. 4 projektu

Zgodnie z projektowanym przepisem, materiały marketingowe mają być wyraźnie oznaczone. Zwracamy uwagę, że proponowane brzmienie przepisu może spowodować wiele wątpliwości interpretacyjnych. Biorąc powyższe pod uwagę, **postulujemy uzupełnienie przepisu o informacje wskazujące, w jaki sposób powinny być oznaczone materiały marketingowe.**

13. Art. 8 ust. 1 projektu

Podajemy pod rozwagę **zmianę projektowanego przepisu** w taki sposób, **by nie odnosił się on do agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.**

14. Art. 8 ust. 1 i 2 projektu

Zobowiązanie agenta do uzyskania „wymagań i potrzeb klienta” jest nowym obowiązkiem, które może powodować wątpliwości interpretacyjne. O ile bowiem potrzeby klienta są pojęciem używanym w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, to „wymagania” klienta są pojęciem całkowicie nowym oraz bardzo szerokim. Mogą wobec tego powstać wątpliwości czy brak podania jakichkolwiek informacji przez klienta skutkujący brakiem możliwości określenia wymagań i potrzeb klienta, w myśl przepisu ust. 2 uniemożliwia zawarcie umowy ubezpieczenia.

15. Art. 8 ust. 3 projektu (uwaga aktualna również w odniesieniu do art. 9 ust. 1 projektu)

W opinii Konfederacji Lewiatan należałoby uzupełnić projektowany przepis poprzez wskazanie, że informacje „**mogą być również przekazywane za pomocą trwałego nośnika lub udostępnione za pośrednictwem ogólnodostępnej strony internetowej albo za pośrednictwem elektronicznego konta ubezpieczonego, udostępnianego przez zakład ubezpieczeń lub pośrednika ubezpieczeniowego.**”

Ponadto pojawia się wątpliwość, czy zostanie określony czas na przekazanie informacji, czy będzie istniała konieczność potwierdzenia otrzymania dokumentu, czy jest wymóg przechowywania potwierdzenia przekazania lub otrzymania potwierdzenia przez zakład ubezpieczeń.

16. Art. 9 ust. 3 projektu

Projektowane postanowienie wprowadza obowiązek przekazania informacji na piśmie również osobie poszukującej ochrony ubezpieczeniowej, co może spowodować znaczne podniesienie kosztów prowadzenia kampanii sprzedażowych online oraz telemarketingowych. Osoba taka może zażądać bowiem papierowej kopii informacji niezależnie od tego, czy zdecyduje się skorzystać z oferty czy choćby otrzymać ofertę.

17. Art. 9 ust. 5 projektu

W naszej opinii projektowany przepis nie jest jasny. Wskazujemy bowiem, iż informacje przedstawione na stronie internetowej są skierowane m.in. do potencjalnych klientów. Ponadto, odnosząc się do pkt 4 tego przepisu, nie zostało precyzyjnie określone jaki powinien być okres, w którym poszukujący ochrony ubezpieczeniowej albo klient może, w normalnych okolicznościach, mieć potrzebę zapoznania się z nimi. W zakresie postanowienia pkt 3 wprowadzona została możliwość powiadomienia poszukującego ochrony ubezpieczeniowej lub klienta o adresie właściwej strony internetowej wyłącznie drogą elektroniczną, co wyklucza przekazanie tej informacji na piśmie lub słownie podczas nagrywanej rozmowy marketingowej. **Zasadne wydaje się tym samym doprecyzowanie tego przepisu.**

18. Art. 9 ust. 6 projektu

W naszej opinii bardziej racjonalnym rozwiązaniem byłoby przyjęcie, że **złożenia oświadczenia przez poszukującego ochrony ubezpieczeniowej o komunikowaniu się za pośrednictwem poczty elektronicznej wywiera skutek nie dla jednej, danej transakcji, ale dla wszystkich transakcji, aż do momentu odwołania tego oświadczenia.**

19. Art. 13 ust. 3 projektu

Wskazujemy na budzący wątpliwości interpretacyjne brak wskazania w projektowanym przepisie, kto ma obowiązek prowadzić szkolenia – zakład ubezpieczeń czy pośrednik ubezpieczeniowy. Czy zapis ten oznacza, że 15-godzinne szkolenie w zakresie doskonalenia umiejętności zawodowych może prowadzić dla osób wykonujących czynności agencyjne agent ubezpieczeniowy, czy zawsze musi je prowadzić zakład ubezpieczeń. Czy w przypadku szkoleń e-learningowych musi być na platformie szkoleniowej mierzony czas odbywania szkolenia, który potwierdzi jego odbycie w wymiarze 15 godzin?

20. Art. 13 ust. 4 – 6 projektu

Zwracamy uwagę, iż w przypadku szkoleń w formie e-learningu wymagane jest odbycie testu na zakończenie szkolenia, takiego wymogu nie ma zaś w przypadku szkoleń stacjonarnych. Podmiot prowadzący szkolenie, po odbyciu tego szkolenia, wystawia stosowne zaświadczenie – biorąc pod uwagę, że dla szkoleń stacjonarnych nie ma wymogu odbycia testu kończącego szkolenie, pojawia się wątpliwość, czy nie ma znaczenia jaki wynik testu otrzyma uczestnik szkolenia.

Dodatkowo, w odniesieniu do art. 13 ust. 6 projektu, **postulujemy wprowadzenie możliwości przekazywania zaświadczenia o odbytych szkoleniach w formie elektronicznej.**

21. Art. 14 projektu

Projektowany przepis wprowadza zapis o minimalnych wymogach dotyczących wiedzy i kompetencji zawodowych, określając je szczegółowo w załączniku do ustawy. Zwracamy uwagę, że wskazany w załączniku do ustawy zakres wiedzy wymagany podczas 15-godzinnych szkoleń zawodowych odpowiada w istocie zakresowi tematycznemu egzaminów dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych. Czy ustawa tym samym wprowadza obowiązkowe szkolenie dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych zanim przystąpią do egzaminu na OFWCA, czy też ma być to szkolenie dla czynnych OFWCA? Wydaje się, że szkolenia doskonalące miały mieć na celu podnoszenie kwalifikacji OFWCA, a więc uzupełniania lub doskonalenie wiedzy podczas wykonywania czynności agencyjnych – zatem podmiot prowadzący szkolenie miałby możliwość dobierania tematów szkolenia adekwatnie do potrzeb poszczególnych grup OFWCA. Wprowadzenie zapisu określającego minimalne wymogi dotyczące wiedzy fachowej i kompetencji zawodowych niejako narzuca każdorazowe szkolenie w czasie 15 godzin z zakresów tematycznych wskazanych w załączniku do ustawy.

22. Art. 16 projektu

Konfederacja Lewiatan postuluje **zmianę wyrażenia „pośrednikowi ubezpieczeniowemu” na określenie „agentowi ubezpieczeniowemu”**. W przeciwnym wypadku, mając na względzie definicję pośrednika ubezpieczeniowego zawartą w art. 4 pkt 8 projektu, składki przekazane brokerowi powinny być traktowane jako przekazane zakładowi ubezpieczeń. Należy jednak zwrócić uwagę, że broker nie

reprezentuje zakładu ubezpieczeń (nie działa w jego imieniu) ani nie jest związany z zakładem ubezpieczeń żadną umową. Tym samym zakład ubezpieczeń nie ma możliwości skutecznego egzekwowania składki ubezpieczeniowej, przyjętej przez brokera.

23. Art. 17 projektu

Na gruncie projektowanego przepisu powstaje wątpliwość, czy produkty z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym nie mogą być oferowane przez OFWCA albo jego pracowników.

24. Art. 18 ust. 1 projektu

Mając na względzie projektowany przepis ustawy, zwracamy uwagę, iż ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej przewiduje wyjątek od zasady równomiernego rozłożenia w czasie wydatków z tytułu prowizji w art. 23 ust. 7. Zgodnie z jego treścią, przepisów ust. 5 i 6 nie stosuje się do umowy ubezpieczenia, w której gwarantowana wysokość świadczenia z tytułu śmierci ubezpieczonego z dowolnej przyczyny jest wyższa niż dziesięciokrotność rocznej składki należnej z tytułu tej umowy w każdym z pierwszych 5 lat ubezpieczenia.

Mając na względzie powyższe, w opinii Konfederacji Lewiatan takie wyłączenie powinno zostać konsekwentnie utrzymane również w ustawie dystrybucyjnej.

25. Art. 18 ust. 3 projektu

Treść projektowanego przepisu budzi wątpliwości, jak należy interpretować pojęcie konfliktu interesów mogącego powstać pomiędzy klientami w trakcie prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń.

26. Rozdział 2

Zwracamy uwagę na niespójność tytułu rozdziału 2 z jego treścią. Treść rozdziału odnosi się bowiem również do osób wykonujących czynności agencyjne, wykonujących czynności u agenta, co nie zostało uwzględnione w tytule rozdziału.

Zwracamy ponadto uwagę, że rozdział 2 jest odzwierciedleniem zapisów ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym, określającym warunki, jakie musi spełniać agent ubezpieczeniowy wykonujący działalność agencyjną. Projekt ustawy o dystrybucji ubezpieczeń zakłada, że agentem ubezpieczeniowym jest również agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające – czy przepisy te będą miały tym samym zastosowanie także do tego agenta, jeśli nie spełnia on łącznych warunków określonych w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 Art. 3 ust. 1? Wskazujemy, iż poza treścią art. 21 ust. 3, w rozdziale tym nie ma nawiązania do agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.

27. Art. 21 ust. 2 pkt 2 lit. b projektu

Konfederacja Lewiatan pragnie zwrócić uwagę, iż w obowiązującej obecnie ustawie o pośrednictwie ubezpieczeniowym, zgodnie z jej art. 9 ust. 1a pkt 3 w zw. z art. 9 ust. 1 pkt 5, wymagane jest, aby co najmniej połowa członków zarządu agenta ubezpieczeniowego, będącego osobą prawną, zdała egzamin przeprowadzony przez zakład ubezpieczeń dotyczący działalności agencyjnej. Odnośnie tego wymogu, projektowana ustawa stanowi z kolei, że obowiązek egzaminacyjny dotyczy jedynie członków zarządu odpowiedzialnych za dystrybucję. W związku z tym niejasne jest, do ilu członków zarządu wymóg ten



będzie miał zastosowanie. Możliwe są bowiem sytuacje, gdzie u agenta ubezpieczeniowego jest tylko jeden członek zarządu odpowiedzialny za dystrybucję ubezpieczeń, niemniej jednak ww. przepis mówi o członkach zarządu w liczbie mnogiej. W związku z tym **postulujemy modyfikację tego przepisu poprzez wskazanie, że obowiązek ten dotyczy co najmniej członka zarządu agenta ubezpieczeniowego odpowiedzialnego za dystrybucję albo – w zależności od intencji projektodawcy, co najmniej dwóch członków zarządu odpowiedzialnych za dystrybucję ubezpieczeń.**

Wskazujemy ponadto, iż projekt ustawy nie definiuje w jakiej formie zakład ubezpieczeń powinien pozyskać informację o tym, czy dany członek zarządu posiada, czy też nie posiada przypisaną odpowiedzialność za dystrybucję ubezpieczeń (uchwała, oświadczenie, inny dokument). Ustawa nie reguluje również przypadku w którym przedsiębiorca oświadcza lub przedstawia dokument, który jednoznacznie nie wskazuje żadnego członka zarządu odpowiedzialnego za dystrybucję ubezpieczeń.

28. Art. 22 projektu

W opinii Konfederacji Lewiatan projektowany przepis powinien zostać **uzupełniony o zastrzeżenie, że zakładu ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za działania lub zaniechania agenta**, które są wynikiem **winy umyślnej, rażącego niedbalstwa lub szkody**, a które powstały w wyniku działania lub zaniechania agenta, co do którego zapadł prawomocny wyrok karny.

29. Art. 23 ust. 4 projektu (uwaga aktualna również w odniesieniu do art. 66 projektu)

Zwracamy uwagę na niespójność projektowanego zapisu z definicją „*agenta ubezpieczeniowego*”. Naszym zdaniem nie powinno się używać określenia „*pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające*” zamiast zdefiniowanego pojęcia „*agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające*”. Zachowanie konsekwencji w stosowanym nazewnictwie jest niezbędne w celu zapewnienia spójności i przejrzystości projektowanej ustawy.

30. Art. 24 ust. 1 pkt 1 projektu

Obowiązek okazania dokumentu pełnomocnictwa znacznie ogranicza możliwość zawierania umów ubezpieczenia przez telefon. Czynność ta nie może zostać wykonana w trakcie rozmowy telefonicznej, która może być pierwszą czynnością agenta. **Rekomendujemy dopuszczenie spełnienia obowiązku informacyjnego również poprzez udostępnienie dokumentu pełnomocnictwa na stronie internetowej agenta.**

31. Art. 24 ust. 1 pkt 2 projektu

Projektowany przepis jest niezrozumiały w kontekście obowiązku zwrotu przez agenta pełnomocnictwa wyłącznie przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W naszej opinii agent powinien dokonać czynności, o których mowa w omawianym przepisie, zawsze, gdy jego pełnomocnictwo wygaśnie lub zostało cofnięte. Jednocześnie jest to błąd logiczny, gdyż jeżeli dokument pełnomocnictwa nie wygaśnie, to nie powinien podlegać zwrotowi przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

32. Art. 24 ust. 1 pkt 7 w zw. z art. 25 pkt 2 projektu

Konfederacja Lewiatan postuluje, by w celu uniknięcia wątpliwości na etapie stosowania prawa, zastąpić w projektowanym przepisie wyrażenie „*w związku z oferowaną umową ubezpieczenia*” **wyrażeniem „w związku z zawarciem oferowanej umowy ubezpieczenia”**. Pragniemy wyjaśnić, że wynagrodzenie

należne zarówno agentom, jak i zakładom ubezpieczeń składa się co do zasady z dwóch części. Pierwszy element to wynagrodzenie wynikające z samego faktu doprowadzenia do zawarcia umowy ubezpieczenia. Drugim elementem wynagrodzenia jest zaś wynagrodzenie z tytułu obsługi umowy ubezpieczenia. Ten element wynagrodzenia nie jest powiązany z samym faktem zawarcia umowy, ma charakter warunkowy i może ulegać modyfikacjom w trakcie jej trwania. W związku z tym nie jest możliwe przekazanie klientowi w tym zakresie pełnej informacji już na etapie zawarcia umowy. **Doprecyzowania wymaga również określenie, czy informacja o wysokości wynagrodzenia dotyczy wyłącznie relacji agenta z zakładem ubezpieczeń, a więc wynagrodzenia agenta, czy też OFWCA z agentem.**

33. Art. 24 ust. 3 projektu

Projektowane postanowienie pozostawia wątpliwości interpretacyjne, gdyż nie określa terminu ani warunku wymogu okazania dokumentu upoważniającego do działania w imieniu agenta ubezpieczeniowego. Ponadto obowiązek okazania dokumentu wyklucza możliwość kontaktu telefonicznego (podobnie jak w art. 24 ust. 1 pkt 1 projektu).

34. Art. 25 pkt 2 w zw. z art. 24 ust. 1 pkt 7 projektu

Zwracamy uwagę na rozbieżność pomiędzy przepisami dotyczącymi ujawniania klientowi informacji o charakterze wynagrodzenia związanego z zawarciem umowy ubezpieczenia. W przypadku umowy ubezpieczenia, do której zawarcia dochodzi za pośrednictwem agenta ubezpieczeniowego, obowiązek ujawnienia dotyczy charakteru wynagrodzenia, jakie otrzymuje agent, nie zaś osoba wykonująca czynności agencyjne, których skutkiem jest zawarcie umowy ubezpieczenia. Z kolei, gdy mowa o ubezpieczeniu, w związku z którym czynności agencyjne wykonuje członek zarządu, prokurent lub pracownik zakładu ubezpieczeń, zgodnie z projektem ustawy, będzie istniał obowiązek poinformowania o charakterze wynagrodzenia otrzymywanego z związku z oferowaną umową ubezpieczenia. Zwracamy przy tym uwagę, że przyjęcie rozwiązania, w którym informacja ta miałaby dotyczyć odpowiednio członka zarządu, prokurenta albo pracownika zakładu ubezpieczeń, byłoby wysoce uciążliwe w zastosowaniu, bowiem tymże osobom może nie przysługiwać obok wynagrodzenia zasadniczego, dodatkowe wynagrodzenie w formie prowizji od zawartych umów ubezpieczenia.

Wobec powyższego rekomendujemy zmianę treść postanowienia art. 25 pkt 2 w następujący sposób: **„2) charakterze odrębnego wynagrodzenia otrzymywanego w związku z oferowaną umową ubezpieczenia, o ile występuje”.**

35. Art. 34 ust. 1 pkt 7 lit. c projektu

Zwracamy uwagę, iż definicja „wynagrodzenia”, zawarta w art. 4 pkt 12 projektu ustawy, odnosi się również do korzyści ekonomicznej, zatem wskazywanie w ww. przepisie na „*inny rodzaj wynagrodzenia, w tym jakkolwiek korzyść ekonomiczną*” należy uznać za swoiste *superfluum*.

36. Art. 54 ust. 2 projektu

Postulujemy dodanie pkt 3 w art. 54 ust. 2 o następującej treści:

3) rejestru agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające.

Wskazujemy bowiem, iż zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 8 agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie jest pośrednikiem ubezpieczeniowym.

37. Art. 54 ust. 5 projektu

Konfederacja Lewiatan **postuluje, aby zakres informacji zawartych w rejestrze agentów ubezpieczeniowych uzupełniony został o informację, na rzecz oraz w imieniu którego zakładu ubezpieczeń oraz którego agenta ubezpieczeniowego, osoba wykonująca czynności agencyjne prowadzi działalność.** W naszej opinii informacja ta wzmocni ochronę klienta, zawierającego umowę ubezpieczenia w kanale agencyjnym, ponieważ umożliwi mu uzyskanie aktualnej informacji o upoważnieniu agenta do reprezentowania danego zakładu, a także ograniczy pole do nadużyć, polegających na nieuprawnionym reprezentowaniu towarzystw ubezpieczeniowych.

38. Art. 55 projektu

Wątpliwości budzi zasadność składania przez zakład ubezpieczeń dokumentów wraz z wnioskiem o wpisanie podmiotu do rejestru agentów ubezpieczeniowych. Postulujemy zmianę brzmienia projektowanego przepisu na następujące:

Art. 55. Zakład ubezpieczeń składa, na podstawie niezbędnych dokumentów, wniosek o wpisanie do rejestru agentów ubezpieczeniowych podmiotu, z który zawarł umowę agencyjną, niezwłocznie po zawarciu tej umowy, jednak nie później niż w terminie 14 dni.

39. Art. 57 ust. 2 pkt 8, 9 i 10 projektu

Zwracamy uwagę, iż w projekcie ustawy brak jest przepisów stanowiących w jaki sposób zakład ubezpieczeń ma pozyskać przedmiotowe informacje – w odniesieniu do przedsiębiorców brak jest w ustawie zobowiązania do dostarczenia/ujawnienia zakładowi ubezpieczeń ww. informacji oraz wskazania formy w jakiej powinno to nastąpić. Brak również przepisów stanowiących o tym kto, w jakiej formie i w jakim terminie będzie zobowiązany do przekazania przedmiotowych informacji/danych do rejestru.

Czy w związku z zapisem art. 57 ust. 2 należy przekazywać informację o wszystkich członkach zarządu agenta będącego osobą prawną, bez względu na to, czy odpowiadają za dystrybucję ubezpieczeń? Jeżeli tak, to proponujemy, żeby zakres danych zgłaszanych do rejestru agentów ubezpieczeniowych był ograniczony do danych zawartych w KRS.

40. Art. 75 ust. 2 pkt 3 projektu

W opinii Konfederacji Lewiatan zapewnienie wglądu do wszelkich dokumentów podmiotu kontrolowanego jest nadmiarowe. **Postulujemy przededagowanie przepisu w taki sposób, aby podmiot kontrolowany zapewniał wgląd do wszelkich dokumentów związanych z zakresem prowadzonej kontroli.**

41. Art. 82 ust. 2 projektu

Projektowany przepis przyznaje Komisji Nadzoru Finansowego kompetencję do zakazania korzystania przez zakład ubezpieczeń z usług agenta ubezpieczeniowego, w razie naruszenia przez niego przepisów prawa, niezachowania staranności lub dobrych obyczajów. W przypadku wydania przez KNF decyzji w przedmiotowym zakresie, zakład ubezpieczeń zobowiązany jest niezwłocznie rozwiązać umowę oraz cofnąć udzielone agentowi pełnomocnictwo. Mając na uwadze charakter i stopień oddziaływania ww. środka nadzorczego, w ocenie Konfederacji **zasadne wydaje się zwiększenie praw zakładu ubezpieczeń jako strony postępowania administracyjnego w tym zakresie poprzez doprecyzowanie przepisu, że niezachowanie staranności ocenia się w świetle art. 355 § 2 ustawy kodeks cywilny.**

42. Art. 88 ust. 5 projektu

Konfederacja Lewiatan postuluje usunięcie przedmiotowego zapisu. Wskazujemy bowiem, iż dyrektywa przewiduje jako wystarczającą publikację na oficjalnej stronie internetowej organu nadzoru. **Proponujemy, by uzupełnić zapis art. 88 ust. 1 o publikację na stronie internetowej organu, przy jednoczesnym usunięciu z projektu ustawy ust. 5.**

43. Art. 92 pkt 1 b projektu – zmiana art. 20 ust. 6 pkt 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Zmiana ta jest niezrozumiała – dokonano wyłącznie zmiany wyrażenia „ust.” na „pkt”, co powoduje obecnie odesłanie do nieistniejących przepisów.

44. Art. 92 pkt 2 projektu – zmiana art. 21 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Dodany pkt 5b jest niezrozumiały, zawiera błąd logiczny. Przy zawieraniu umów za pomocą środków porozumiewania się na odległość, w pierwszej części punktu napisane jest, iż propozycja wraz z uzasadnieniem może zostać wysłana ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu po zawarciu umowy ubezpieczenia pod warunkiem, że zakład ubezpieczeń umożliwił ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu zawarcie umowy po otrzymaniu tych propozycji. Tym samym powstaje wątpliwość czy do zawarcia umowy dochodzi przed wysłaniem propozycji czy po wysłaniu.

45. 92 pkt 4 projektu – dodanie art. 24a do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Zapis w obecnym brzmieniu jest nieprecyzyjny. Może być bowiem zinterpretowany w ten sposób, że ubezpieczyciel/pośrednik będzie zobowiązany ujawnić klientowi wysokość/stawkę wynagrodzenia, co wydaje się nieuzasadnione z biznesowego punktu widzenia. W związku z powyższym wnosimy o jego doprecyzowanie i przeredagowanie w następujący sposób: ***Informacje, o których mowa art. 22 ust. 2 pkt 3, art. 23 ust. 1 pkt 5 i art. 24 ust. 1 pkt 7, obejmują także wyszczególnienie opłat, które pokrywają również koszty usługi dystrybucji umowy ubezpieczenia.***

46. 92 pkt 5 projektu – dodanie art. 26a do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Projektowany art. 26a w ust. 2 pkt 1 określa, że informacje tam wskazane mają być dokumentem „krótkim i odrębnym”. Postulujemy usunięcie sformułowania „odrębnym dokumentem” i pozostawienie wyboru, czy będzie to część informacji marketingowej, czy też część OWU, do uznania poszczególnych zakładów ubezpieczeń.

Ponadto, omawiany przepis nakłada na zakład ubezpieczeń obowiązek sporządzenia dokumentu zawierającego informacje o umowie ubezpieczenia. Ust. 2 pkt 1 tego przepisu stanowiący, że ma być to krótki dokument jest sprzeczny z treścią ust. 3, w którym został określony bardzo szeroki katalog informacji, będący w rezultacie powtórzeniem znacznej części postanowień warunków ubezpieczenia. A zatem dokument taki nie będzie spełniał warunku, o którym mowa w powołanym wyżej postanowieniu ust. 2 pkt 1, że ma być to krótki dokument. Oznacza to, że tym samym nie będzie on czytelny dla podmiotów zamierzających zawrzeć umowę ubezpieczenia.



Dodatkowo, w opinii Konfederacji **nowy art. 26a powinien wyłączyć ze stosowania ustandaryzowanego dokumentu ubezpieczenia obowiązkowe, w tym w szczególności ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej komunikacyjne**, których kształt określa ustawa, a nie OWU.

Postulujemy ponadto ustawowe usankcjonowanie elektronicznej formy tej "karty", przekazywanie jej elektronicznie klientowi, co wydaje się być szczególnie istotne w przypadku zawierania umów w kanałach direct w biznesie majątkowym.

47. Uwaga do uzasadnienia – wymogi rejestracyjne (str. 9 uzasadnienia)

„Druga podstawowa zmiana polega na konieczności ustanowieniu systemu rejestracji internetowej (art. 3 ust. 2 akapit 2 dyrektywy) w miejsce dotychczasowego systemu informatycznego. Według dyrektywy system rejestracji internetowej musi być łatwo dostępny i umożliwiać wypełnienie formularza rejestracji bezpośrednio w Internecie. Niemniej proponuje się utrzymanie dotychczasowej regulacji, zgodnie z którą organ nadzoru, z urzędu, dokonuje wpisu do rejestru brokerów ubezpieczeniowych z dniem wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej, jako że jest rozwiązanie korzystniejsze dla brokerów, niemniej pozostałe wpisy w rejestrze brokerów powinny być rejestrowane w Internecie.”

Odnosząc się do przytoczonego powyżej fragmentu uzasadnienia, zwracamy uwagę, że w przypadku zmiany systemu informatycznego organu nadzoru, konieczne będą zmiany w systemach informatycznych zakładów ubezpieczeń (lub wymiana tych systemów) oraz ewentualna budowa interfejsów z nowym systemem organu nadzoru. Powyższe implikuje wysokie koszty po stronie zakładów ubezpieczeń oraz wymaga czasu na wdrożenie nowych rozwiązań IT. Biorąc powyższe pod uwagę, **postulujemy pozostawienie obecnie funkcjonujących systemów KNF (RAU i Dapos) dostosowanych do nowych wymagań ustawy/dyrektywy.**

Konfederacja Lewiatan, 9 stycznia 2017 r.
KL/9/5/ADP/2017

